

HRVATSKA UDRUGA STEČAJNIH UPRAVITELJA

Petra Hektorovića 2

10000 Zagreb

OIB: 59598653802

Zagreb, 3. veljače 2022.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA RH
POREZNA UPRAVA – SREDIŠNJI URED

Predmet: zahtjev za izdavanje mišljenja o poreznom tretmanu naknade putnih troškova stečajnom upravitelju

Poštovani,

obraćamo Vam se za molbom za pojašnjenje nejasnoća u pogledu poreznog tretmana naknade troškova stečajnih upravitelja koje su nastale u svjetlu recentnih presuda Visokog trgovačkog suda zbog čega dolazi do problema pri obračunu i isplati putnih troškova stečajnim upraviteljima.

Naime, stečajni upravitelji svoju djelatnost obavljaju temeljem imenovanja od strane trgovačkih sudova, pri čemu dio njih nagrađuje za rad prima kao drugi dohodak, a dio samostalno vodi poslovne knjige te su Poreznoj upravi prijavili obavljanje samostalne djelatnosti. Nesporno je, da neovisno o načinu utvrđivanja dohotka od stečajnoupraviteljske službe, stečajni upravitelji ne zasnivaju radni odnos sa stečajnim dužnicima koje temeljem imenovanja od strane trgovačkih sudova zastupaju i za koje obavljaju poslove. Sukladno članku 94. Stečajnog zakona, stečajni upravitelj ima pravo na nagradu za svoj rad i naknadu stvarnih troškova koje se isplaćuju na teret stečajne mase, te, sukladno prethodno navedenom, iste nemaju obilježje dohotka od nesamostalnog rada. Zakon o porezu na dohodak, kao i Pravilnik o porezu na dohodak ne spominju poimenično stečajne upravitelje kao obveznike ili korisnike izuzeća od obračuna poreza na dohodak. Međutim, člankom 39. Zakona o porezu na dohodak propisano je sljedeće: „ (1) Drugi dohodak je razlika između svakoga pojedinačnog primitka prema stavku 2., odnosno stavku 3. ovoga članka umanjen za propisane izdatke iz stavaka 4. i 5. ovoga članka.

(2) Drugi dohodak ostvaruje se po osnovi primitaka koji se ne smatraju primicima određenim po osnovi:

1. nesamostalnog rada iz članka 21. ovoga Zakona
2. samostalne djelatnosti iz članka 29. ovoga Zakona
3. imovine i imovinskih prava iz članaka 56. - 59. ovoga Zakona
4. kapitala iz članaka 64. - 69. ovoga Zakona.

(3) Primicima prema stavcima 1. i 2. ovoga članka osobito se smatraju:

1. primici po osnovi djelatnosti članova skupština i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih odbora, upravnih vijeća i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih osoba, članova povjerenstava i odbora koje imaju ta tijela i sudaca porotnika koji nemaju svojstvo djelatnika u sudu...“

Nadalje, člankom 6. Pravilnika o porezu na dohodak propisano je da se oporezivim primicima fizičkih osoba koje ostvaruju drugi dohodak iz članka 39. Zakona ne smatraju se iznosi što ih isplaćuju isplatitelji do propisanih iznosa po osnovi nagrada i stipendija učenicima i sportašima. Člankom 7. Pravilnika propisano je da se *primici po osnovi naknada, potpora, nagrada, dnevnica i otpremnina smatraju (se) primicima od nesamostalnog rada ako prelaze iznose iz stavka 2. ovoga članka. Svi drugi primici koji nisu navedeni u stavku 2. ovoga članka smatraju se oporezivim primicima po osnovi nesamostalnog rada u ukupno isplaćenom iznosu. U skladu s odredbama članka 9. stavka 1. točaka 9., 13. i 24. Zakona, oporezivim primicima po osnovi nesamostalnog rada ne smatraju se iznosi što ih poslodavac ili isplatitelj plaće isplaćuje svojim radnicima do propisanih iznosa.*

Iz navedenog se nameće zaključak da naknada putnih troškova (dnevnica, troškova korištenja privatnog vozila u službene svrhe, cestarina i sl.) stečajnim upraviteljima kao osobama koje bez zasnivanja radnog odnosa obavljaju poslove za stečajne dužnike podliježe obračunu poreza na dohodak, prireza i doprinosa za obvezna osiguranja po pravilima obračuna za drugi dohodak te se takvo postupanje i uvriježilo kod stečajnih upravitelja.

Međutim, Visoki trgovački sud je u svom rješenju br. 89 Pž-871/2021-4 od 2. studenog 2021. u točki 18. naveo da je „*Sud prvog stupnja pogrešno je primijenio materijalno pravo i u dijelu u kojem je stvarne troškove stečajnog upravitelja prema putnim nalogima priznavao u brutto iznosu koji je za 2.541,80 kn viši od iznosa koji je trebalo priznati, te nadalje, da se „19. Naime, stvarni troškovi ne izražavaju se u netto i brutto iznosu, već u iznosu u kojem su i nastali, jer se na iste ne plaćaju doprinosi i porezi.*“

Temeljem takvog postupanja VTS-a kao drugostupanjskog tijela, i prvostupanjski sudovi su u praksi počeli osporavati stečajnim upraviteljima pravo na naknadu troškova u bruto iznosu, zbog čega dolazi do problema, posebice u slučajevima namirenja troškova po unovčenju posebne stečajne mase opterećene razlučnim pravom kada FINA po rješenju trgovačkih sudova doznačuje sredstva na račun stečajnog dužnika, a često nema druge stečajne mase od koje bi se porez i doprinosi mogli podmiriti (a niti smiju bez odobrenja suda!). Slijedom navedenog, kako bi se izbjegle nedoumice i spriječilo postupanje protivno pozitivnim propisima, molimo da nam dostavite mišljenje o sljedećem:

1. Jesu li stečajni upravitelji obvezni obračunati i na teret stečajne mase isplatiti naknadu stvarnih troškova (konkretno putnih) u neto ili bruto (s propisanim iznosima poreza na dohodak, prireza i doprinosa za obvezan osiguranja) iznosu te ako da,
2. kako i na koji način izvršiti obračun i isplatu troškova kada odlukom suda kao tijela pred kojim se provodi stečajni postupak nisu osigurana sredstva za isplatu u bruto iznosu?
3. Kako navedenu isplatu evidentirati u JOPPD obrascu, s kojom šifrom neoporezivog primitka?

S poštovanjem,

Jelenko Lehki

Predsjednik HUSU